

Klinikk for psykisk helse og avhengighet (KPHA)

Klinikkens handlingsplan for forskning er utarbeidet på bakgrunn av [Forskningsstrategi 2021-2025](#) for Oslo universitetssykehus HF (OUS) og handlingsplan for forskning 2021-2023, OUS og Klinikkens handlingsplan 2023-2024. *Punktene 1-5 i det følgende, er de spesifikke hovedmål i Forskningsstrategi 2021-2025 OUS, operasjonalisert ved tiltak.*

Klinikkens ambisjon er å være et nasjonalt ledende senter for forskning og kunnskapsutvikling innenfor psykiske lidelser og rus- og avhengighetslidelser. Vi skal ha vekst i kliniske studier og innovasjoner.

1. Styrke satsingen på klinisk forskning i samarbeid med brukere, næringsliv og offentlig sektor

Hovedtiltak:	Resultatindikator	Hovedansvar
1a Øke antall kliniske studier og antall pasienter inkludert innen alle aktuelle fagområder – både forskerinitierte og industrifinansierte studier. <ul style="list-style-type: none"> Implementere Nasjonal handlingsplan for kliniske studier ved å prioritere kliniske studier som integrert del av pasientbehandlingen i PHA Forbedre prosesser for næringslivs-samarbeid og oppdragsforskning Etablere flere kliniske studier i samarbeid med primærhelsetjenesten Holde løpende oversikt over pågående kliniske studier som er lett tilgjengelig for klinikere og pasienter 	<ul style="list-style-type: none"> 15% årlig økning i antall kliniske studier (sum forsker-initierte og industri-initierte studier) 5% av pasientene ved PHA deltar i kliniske studier i 2025 Sikre oversikt over alle kliniske studier på interne og eksterne plattformer (Helse Norge) 	<ul style="list-style-type: none"> KL, FL, FKL, AL, FGL
1b Implementere nye modeller for kliniske studier som tar høyde for utviklingen innen persontilpasset medisin, samt inkludere flere tverrfaglige aspekter i KS. <ul style="list-style-type: none"> Vurdere persontilpassningsperspektiv i alle kliniske studier Inkludere flere tverrfaglige aspekter i kliniske studier. Tydeliggjøre brukerrådernes rolle i forskning Etablere og vedlikeholde et register over engasjerte brukere som ønsker å bidra (brukerpool) 	<ul style="list-style-type: none"> Tverrfaglighet og persontilpassningsperspektiv er vurdert i alle forskningssøknader og prosjekter Revidert mandat/rutiner for PHA brukerråd, slik at det også omfatter forskning Brukerpool består av minst 5 medlemmer og representerer alle fagområder 	<ul style="list-style-type: none"> KL, FL, FIA-leder, KFU, AL, FGL
1c Sikre god og behandlingsnær forskning innen alle fagfelt og bygge opp flere fremragende kliniske forskningsmiljøer. <ul style="list-style-type: none"> Arbeide for at flere kliniske studier integrerer både somatikk, tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser (TSB) og psykiatri Etablere Forskningsressursteam (FRES) i KPHA for etablering/drifting av forsknings- og kvalitetsregister i PHA, samtykkeregistrering samt datatilgang for forskere 	<ul style="list-style-type: none"> Økt antall søknader som går på tvers av fagene i PHA Sentral FRES er etablert i FIA innen 2023 	<ul style="list-style-type: none"> KL, FL, AL, FIA-leder, FGL, KFU
1d Utvide nasjonalt og internasjonalt samarbeid om kliniske multisenterstudier. <ul style="list-style-type: none"> Oppfordre og understøtte fellesinitiativ som er aktuelle som søkere på nasjonale (KLINBEFORSK, NorCRIN, NFR), eller internasjonale multisenterstudier 	<ul style="list-style-type: none"> Flere multisenterstudiesøknader / prosjekter (KLINBEFORSK, NorCRIN, NFR) 	<ul style="list-style-type: none"> KL, FL, AL, FIA-leder, FGL

2. Styrke translasjonsforskning og innovasjon som viktig kobling mellom grunnleggende forskning og klinisk virksomhet

Hovedtiltak:	Resultatindikator	Hovedansvar
<p>2a Stimulere til godt samspill, som gode møteplasser og kombinerte stillinger, mellom grunnleggende forskning og klinisk virksomhet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opprette flere kombinerte stillinger i samarbeid med Medfak og Psykologisk Institutt (PSI) ved UiO og OsloMet • Etablere faste seminarer som samler klinikere og forskere med fokus på innovasjonspotensial og omsetting av forskningsfunn til klinisk praksis • Gjøre forskningsleveranse og tid til forskning til et viktig emne under ledersamtaler og i medarbeidersamtaler • Forskningsaktivitet og forskningsformidling inngår i driftsmøter med klinikkledelsen 	<ul style="list-style-type: none"> • Økt antall kombinerte stillinger • Etablert seminarrekke • Forskning og tilrettelegging for forskning er inkludert i medarbeidersamtaler og ledersamtaler • Forskning som fast punkt på agendaen for ledermøter og driftsoppfølginger i alle avdelinger 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, FL, FKL, HR leder, AL
<p>2b Legge til rette for videreutvikling av generelle biobanker og tilhørende forskningsregistre for å sikre translasjonsforskningen best mulig material- og datatilgang.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opprette og implementere forsknings- og kvalitetsregister Psykisk Helse og Avhengighet (PHA-Reg) • Innføre bredt samtykke/generell biobank i alle kliniske avdelinger for alle fagområder • Ta i bruk digitale løsninger for å gi samtykke • Gjøre data fra generell biobank tilgjengelige for forskere på tvers av grupper 	<ul style="list-style-type: none"> • PHA-Reg er opprettet og tilgjengelig for alle avdelinger • Ca. 30% av alle pasienter i PHA avgir bredt samtykke basert på digitale løsning for samtykke • Sikre finansieringsløsning for biobanken 	<ul style="list-style-type: none"> • KL og stab, FIA-leder, AL
<p>2c Understøtte nysgjerrighetsdrevet, langsiktig forskning gjennom å skape gode og forutsigbare rammer for fremragende miljøer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidra til innovasjon gjennom å utvikle og teste ny og mer ressurseffektiv tjenesteorganisering og behandling, evaluere med følgeforskning og/eller tidlig metodevurdering • Raskere omsetting av forskningsfunn til bedret klinisk praksis • Forbedre informasjonsflyt og dialog mellom forskere, kompetansesentre og kliniske enheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Flere følgeforskningsprosjekter ved implementering av nye behandlingsmetoder • Systematisk bruk av tidlig metodevurdering • Årlig forskningsseminar • Dette skal inngå i klinikkens strategiarbeid 	<ul style="list-style-type: none"> • FIA leder, FL, AD, FGL
<p>2d Sørge for infrastruktur og kjernefasiliteter som gjør avansert og ressurskrevende metodologi raskt tilgjengelig for grunnleggende og klinisk forskning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre tilgang til relevante laboratorier for prøvetaking og analyse av biologisk materiale inkl. genotyping • Sikre tilgang til MRI hjerneavbildning til bruk i forskning • Ta i bruk digitale verktøy (nettskjema, apper) til datainnsamling 	<ul style="list-style-type: none"> • Jobbe for tilgang til relevante laboratorier og MRI fasiliteter i forskning • Økt bruk av digitale verktøy i datainnsamling 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, FL, FIA-leder, FGL

3. Videreutvikle muligheter for datahåndtering, dataanalyse og datadeling

Hovedtiltak:	Resultatindikator	Hovedansvar
<p>3a Arbeide for en overordnet plan for bruk av helsedata til forskning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementere en fritt tilgjengelig, brukervennlig, felles registerløsning med mulighet til databehandling inkl. stordata-analyser 	<ul style="list-style-type: none"> • Funksjonell registerløsning er etablert for PHA (PHA-Reg) 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, FKL, FIA-leder, AL
<p>3b Legge til rette for åpen forskning og utvikle systemer for datadeling som ivaretar personvern.</p> <p>3d Legge til rette for at dataflyt mellom pasientjournal og registre automatiseres i størst mulig grad.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • Bidra til å utvikle gode løsninger som integrerer data fra elektronisk innsamlede feedbackverktøy og utredningsinstrumenter (Checkware) med klinikkens kvalitets- og forskningsregistre • Jobbe for dynamisk samtykke direkte inn i journal 	<ul style="list-style-type: none"> • FRES samarbeider med relevante aktører for å sikre gode dataløsninger Samtykke vises i pasientjournal 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, FK-leder, FL, AL
--	--	--

4. Drive systematisk karriereoppfølging av forskere og målrettet rekruttering til forskning samt bygge forskningskultur

Hovedtiltak:	Resultatindikator	Hovedansvar
4a Etablere støtteordninger for karriereutvikling av yngre forskere innen alle profesjoner. <ul style="list-style-type: none"> • Styrke karriereutvikling for yngre forskere med mulighet til deltagelse på UiOs postdoktorprogram, mentorordning og forskningslederprogram for aktuelle ansatte ved PHA 	<ul style="list-style-type: none"> • Mentorordning og karriereveiledning for yngre forskere • Økt antall ansatte i postdoktorprogram og forskningslederprogram ved UiO 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, AL
4b Legge til rette for delte stillinger mellom forskning og klinikk etter fullført phd <ul style="list-style-type: none"> • Arbeide for flere delte stillinger (klinikk/forskning) • Alle kliniske avdelinger har en forskningskoordinator som bidrar til å styrke og legge til rette for forskning lokalt gjennom dialog med ledelse og relevante forskningsmiljøer 	<ul style="list-style-type: none"> • Økt antall delte stillinger • Forskningskoordinator (10-20% av eksisterende stilling) i alle kliniske avdelinger • Økt forskningsaktivitet ut fra kliniske avdelinger inkl. flere søknader initiert av klinikere/avdelingene 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, AL, FL
4c Motivere til større grad av internasjonalisering, etablering av internasjonale forskernettsverk og forskermobilitet. <ul style="list-style-type: none"> • Delta i relevante forskningskonferanser og forskningsnettverk • Legge til rette for hospitering og samarbeid internasjonalt 	<ul style="list-style-type: none"> • Økt deltagelse i internasjonalt nettverk • Flere internasjonale søknader inkludert EU søknader 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, AL, FGL

5. Sikre forskningsvirksomheten i og fram mot nye bygg ved OUS og Livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo

Hovedtiltak:	Resultatindikator	Hovedansvar
5a Sørge for gode forskningsfasiliteter og tilstrekkelig forskningsareal i nye sykehusbygg på Aker og Rikshospitalet, og i flytte- og rokadeprosjekter i byggeperioden, med involvering av forskere. <ul style="list-style-type: none"> • Aktiv involvering i nye OUS/Aker og sikkerhetspsykiatri • Sikre at det planlegges med tilstrekkelig klinikknære arealer til kliniske forskning på nye lokaler 	<ul style="list-style-type: none"> • Tydelig Innflytelse i areal planlegging 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, FL, FIA-leder, Prosjektleder-Nye OUS
5c Etablere hensiktsmessig infrastruktur, inkludert lagringsfasiliteter, for forskningsbiobanker. <ul style="list-style-type: none"> • Sikre tilgang forskningslaboratorier på Nye Aker/Nye OUS 	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av forsknings lab/tun i Nye Aker 	<ul style="list-style-type: none"> • KL, FL, FIA-leder, Prosjektleder-Nye OUS

Forkortelser:

KL: Klinikkledelse (Klinikkleder og stab)

FKL: Fag og kvalitetsleder

FIA: Forskning og Innovasjons avdeling

FGL: Forskningsgruppe ledere

FL: Forskningsleder

AL: Avdelingsledere

KFU: Klinikkens forskningsutvalg

KS: Kliniske studier

Relevante lenker:

[Microsoft Word - Handlingsplan forskning 2021-2023 vedtatt \(oslo-universitetssykehus.no\)](#)

[Forskningsstrategi 2021-2025.pdf \(ous-research.no\)](#)

[Nasjonal handlingsplan for kliniske studier 2021-2025 - regjeringen.no](#)